

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013, Dep
0030 Oslo

postmottak@kld.dep.no

15.01.2020

Høringsuttalelse – KLD's ekspertutvalgs rapport om farlig avfall

Vi viser til høring på Klima- og miljødepartementets ekspertutvalg sin rapport om farlig avfall og oversender med dette høringsuttalelse fra Norcem AS.

Norcem har gjennomgått utvalgets rapport og slutter seg til det målbildet som utvalget beskriver i forhold til utviklingen mot en sirkulær økonomi. Videre støtter vi fullt ut vurderingene knyttet til arbeidet med å redusere mengden uorganisk farlig avfall gjennom ulike gjenvinningsløsninger og økt gjenbruk.

Norcem hadde en grundig diskusjon om samdrift med Ekspertutvalget i forbindelse med utvalgets besøk i Brevik i august 2019. Presentasjonen ble tatt til etterretning, og de fikk senere også svar på oppfølgingsspørsmål etter møtet. Basert på dette konkluderte utvalget med at i det tidsperspektivet som legges til grunn, så er ikke Dalen gruver et reelt alternativ for et deponi. Denne konklusjonen støttes av Norcem.

Nærmere om samdrift

Diskusjonen om samdrift har pågått lenge. I forbindelse med høringen for konsekvensutredningen som NOAH hadde utført, ga Norcem 17.10.2018 et omfattende høringssvar. Hovedkonklusjonene gjengis under:

1. «Norcem besluttet våren 2017, etter en grundig teknisk-økonomisk gjennomgang, å videreføre gruvedriften i Brevik som en viktig del av råmaterialgrunnlaget for sementproduksjonen. Norcem har konsesjon til uttak av kalkstein fra gruva fram til 2040.
2. Samdrift (kalkutvinning og deponidrift parallelt) er uaktuelt for Norcem. Temaet var ikke omtalt i planprogrammet og drøftes heller ikke i hovedrapportene. Likevel er det tatt opp som tema i Risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS-analysen) for driftsfasen.
3. Gruvas egnethet som deponi, som sannsynligvis må anses som det mest kritiske temaet i konsekvensutredningen, er etter Norcems vurdering ikke utredet tilstrekkelig når det gjelder detaljeringsgrad.

4. ROS-analysen har begrensninger og svakheter, og scenariene som drøftes avviker fra resten av utredningen.
5. Langtidseffektene av å etablere et deponi må drøftes langt mer inngående.»

Norcem driver i dag den største operative gruva i Norge. Basert på solid gruvekompetanse og lang erfaring, har Norcem gitt beskjed om at samdrift mellom vårt kalksteinsuttak og deponi ikke er forenlig.

I det følgende vil vi knytte noen utfyllende kommentarer til dette:

1. Ressursgrunnlaget

Sementproduksjon er basert på kalkstein, og Norcem henter i dag kalkstein fra tre kilder:

- a. Bjørntvedt-bruddet i Porsgrunn (kalksteinen transporteres 8 km med jernbane til fabrikken, med årlig uttak på 550.000 tonn)
- b. Dalen gruve (drives i dag som underjordsgruve og brytningsfronten i bunnen ligger i dag 250 – 350 meter under havoverflaten med årlig uttak på 600.000 tonn.)
- c. Verdal (kalksteinen transporteres med båt til Brevik; inntil 400.000 tonn/år)

Norcem vil i overskuelig framtid være avhengig av denne blandingen av de tre råstoffkildene for å sikre produktporteføljen av våre sementer.

Dersom gruverommene skal benyttes som deponi, så må deponeringen starte i bunnen; i den delen av gruva hvor Norcem i dag driver sitt uttak. For å opprettholde dagens produksjonsnivå, er man helt avhengig at hele brytningsfronten holdes tilgjengelig.

Videre vil man i et scenario med samdrift, suksessivt måtte avskrive de kalksteinsreserver som ligger nedstrøms de deponerte områder (hele vår gjenstående kalksteinsreserve, og som fabrikken vil være avhengig av i årene som kommer, ligger nettopp i dette området!)

2. Deponering høyere opp i gruva inntil Norcem har avsluttet uttaket?

Gruva (dvs. kalksteinsbenken) har en helning på ca. 20 grader og kalksteinsuttaket i dag skjer som nevnt på det laveste punktet. En slik løsning vil bety at brytningen av kalkstein i så fall skal foregå «under et deponi». Dette vil ikke være forenlig med nasjonale og internasjonale krav til arbeidsmiljø- og sikkerhetsmessige forhold.

3. I tillegg vil det være en rekke driftsmessige forhold som det må finnes løsning på; primært knyttet til ventilasjon, deling av gruva slik at det blir et fysisk skille mellom deponi og kalkuttak, framføring av strøm og transportmessige forhold. Dette er sannsynligvis mulig å gjennomføre, men vil medføre svært store kostnader.

Når det foreslås at det skal gjennomføres ytterligere en ekstern tredjepartsvurdering, vil Norcem stille spørsmål om ikke dette i så fall også bør omfatte mulighetene for omlegging av avfallshåndteringen

ved de største leverandørene av avfall, og mulighetene for både midlertidig og permanent utvidelse av dagens deponi.

Norcem slutter seg til ekspertutvalgets konklusjon om at i det tidsperspektivet som legges til grunn, så er ikke Dalen gruver et reelt alternativ for et deponi.

Norcem

Per Brevik
Direktør bærekraft og alternativt brensel